

ЛЕКЦІЯ №3

ПЕРША СВІТОВА ВІЙНА

Основні події 1917 року.

ПЛАН

1. Лютнева революція в Росії.
2. Вступ у війну США.
3. Жовтнева революція в Росії та вихід Росії з війни.

1. Лютнева революція в Росії

Перша світова війна, яка тривала вже понад два роки, виснажила всі воюючі сторони і принесла колосальні людські жертви. Ви знаєте, що лише дві битви (за Верден і на Соммі) стали рекордними за кількістю вбитих і поранених – майже два з половиною мільйони. Солдати, які роками гнили в окопах, не розуміли за що воюють і все частіше або відмовлялися йти в наступ, або просто тікали з фронту.

В Росії 1917 рік розпочався з революції, яка закінчилася скиненням царя. В лютому на військовому заводі Путілова в Петрограді застрайкували робітники, вимагаючи поліпшення умов праці та підвищення зарплати. Керівництво заводу не пішло на переговори зі страйкуючими, а звільнило організаторів страйку. У відповідь робітники заводу вийшли на вулиці столиці, де до них приєдналися робітники інших промислових підприємств, а також студенти. Через тиждень кількість демонстрантів досягла пів мільйона. Поліція не могла справитись з такою масою обурених людей, почастішали грабежі і погроми крамниць.

Демонстрація в Петрограді.

Микола Другий в цей час знаходився в Могильові, де зустрічався з генералами діючої армії. Він регулярно отримував звістки про безпорядки в Петрограді і про нездатність поліції придушити ці безпорядки. Врешті решт цар дозволив залучити для наведення порядку в столиці армію. АЛЕ солдати відмовились відкривати вогонь по протестантах і почали переходити на бік протестуючих.

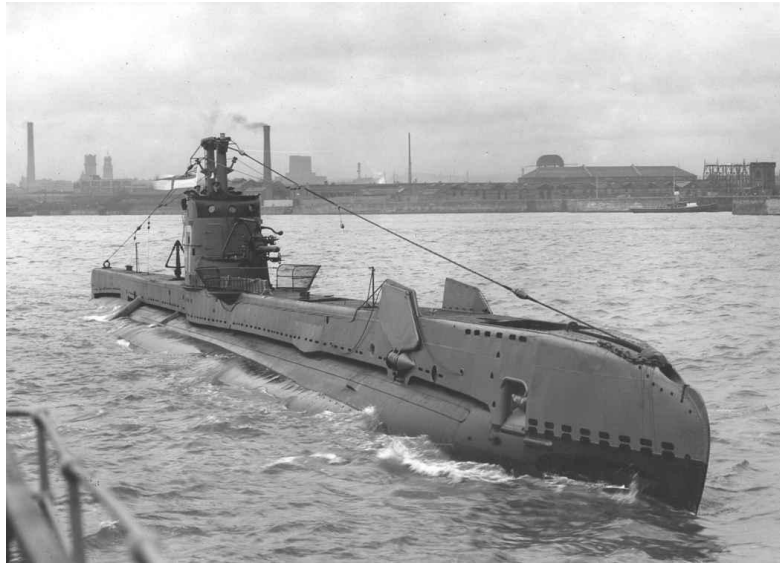
Микола Другий вирушає з Могильова в Петроград, але на станції Дно царський поїзд зупиняють революційно налаштовані солдати і не дозволяють рухатись далі. **2 березня 1917 р. (15 березня за новим стилем)** цар підписує зречення від престолу **і влада переходить до Тимчасового уряду, створеного з депутатів Державної Думи.**

Солдати на фронті сподіваються, що тимчасовий уряд оголосить про вихід Росії з війни. Але глава Тимчасового уряду князь Львов виступає з заявою, що Росія з війни не вийде. Це викликає обурення солдат, які масово під впливом агітації більшовиків починають тікати з фронту.

2. Вступ у війну США.

В квітні 1917 р. Сполучені Штати Америки оголошують війну Німеччині. Такий пізній вступ у війну пояснюється тим, що американці наживали величезні капітали, продаючи зброю, обмундирування, техніку та продовольство країнам Антанти – в першу чергу Англії та Франції. Досить сказати, що за час Першої світової війни США зосередили у себе 60% світових золотих запасів. Тому воювати вони не поспішали, тим більше, що війна йшла далеко за океаном, в Європі.

Але в квітні 1917 р. німецькі підводні човни потопили п'ять американських кораблів, які везли товари в Європу.

Німецький підводний човен 1917 р.

Президент Вільсон **6 квітня 1917 р.** офіційно оголосив, що США вступає у війну проти Німеччини. Однак відправляти війська в Європу США не поспішали. Американці висадились у Франції восени 1917 р.

3. Жовтнева революція в Росії та вихід Росії з війни.

В жовтні 1917 р. в Росії відбувається друга за рік революція. Партія більшовиків на чолі з Володимиром Леніном заарештовує Тимчасовий уряд і захоплює владу в країні. Більшовицький уряд – Раднарком видає Декрет про мир, в якому звертається до всіх воюючих сторін з пропозицією припинити війну. На цю пропозицію відгукується Німеччина і в грудні в м. Брест-Литовський (сьогодні – Брест, Білорусія) починаються переговори про мир. Вони завершуються підписанням 3 березня 1918 р. вкрай не вигідного для Росії Брестського миру. До Німеччини відходять території, які вона зайняла в ході успішного наступу у 1915 р. – понад 1 млн. квадратних кілометрів з населенням 62 млн. чоловік.

Тепер у Німеччини залишився лише один Західний фронт і вона зосередила там всі наявні резерви, намагаючись розбити англо-французькі війська.

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

- ✓ Законспектуйте лекцію.
- ✓ Перевірте, як засвоїли матеріал, відповівши на питання:

- Яка подія, на вашу думку, прискорила Лютневу революцію в Росії?
- Яке історичне значення Лютневої революції?
- Чи вийшла Росія з війни після повалення самодержавства?
- Коли США вступили у Першу світову війну?
- Чим пояснюється пізній вступ США у війну?
- Хто захопив владу в Росії після скинення Тимчасового уряду?
- На яких умовах був підписаний Брестський мир?
- Чому Німеччина відразу відгукнулася на пропозицію Раднаркому розпочати переговори про мир?